

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 5 stycznia 2023 r.

Nasz znak: NK.II.431.1.19.2022

Sprawę prowadzi: Mariola Żurawska

Telefon: 957851828

e-mail: mariola.zurawska@lubuskie.uw.gov.pl

Rada Miejska

ul. Rynek 3

66-110 Babimost

Dotyczy: wystąpienia pokontrolnego z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Babimoście.

W dniach od 10 października do 10 listopada 2022 r. pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Mariola Żurawska - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli – przewodnicząca zespołu kontrolnego,

- Jolanta Seń - inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli,

stosownie do pisemnych upoważnień nr: 279-1/2022, 279-2/2022, z dnia 4 października 2022 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Urzędzie Miejskim w Babimoście. ¹

Ze względu na wprowadzenie na terenie całego kraju ograniczeń związanych z epidemią COVID -19, działania kontrolne przeprowadzone były w formie elektronicznej.

Przedmiotem kontroli było wykonanie przez gminę zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, określonego w ustawie z dnia 27 lipca 2001r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020 r. poz. 2072 ze zm.) – wybór ławników, oraz organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji.

Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazano w dniu 8 grudnia 2022 r., do którego w ustawowym terminie nie zostały zgłoszone pisemne zastrzeżenia. W związku z powyższym przekazujemy wystąpienie pokontrolne. ²

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli (kadencja 2020 – 2023)- w zakresie wyboru ławników oraz okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. – w zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji.

Kontrola obejmowała swym zakresem ocenę rzeczywistego stanu realizacji ww. zadań.

W okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Babimostu pełnił Pan Bernard Radny. Wyjaśnień z zakresu wyboru ławników udzielała Pani Łucja Makarowicz.

Ustalenia kontroli

1. Wybór ławników

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, pomimo stwierdzonego uchybienia **oceniono pozytywnie**.

Zgodnie z § 17 pkt 2 ppkt 3 Regulaminu Organizacyjnego do zakresu działania sekretarza gminy należy wykonywanie zadań związanych z wyborami i referendum. Komórką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest Biuro Rady. Osobą odpowiedzialną za wykonanie powierzonego zadania była Sekretarz Gminy – Pani Sylwia Panaś i Pani Łucja Makarowicz, zatrudniona na stanowisku inspektora ds. obsługi Rady Miejskiej. W czasie kontroli ustalono, że w Regulaminie Organizacyjnym i kartach opisu stanowisk pracy osób odpowiedzialnych brak jest zapisów dotyczących realizacji zadań związanych z wyborami ławników do sądów powszechnych.

Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze pismem z dnia 31 maja 2019 r. (wpływ do Urzędu Miejskiego w Babimoście 3 czerwca 2019 r.), działając na podstawie art. 161 § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustalił Radzie Miejskiej w Babimoście wybór dwóch ławników do Sądu Rejonowego w Świebodzinie na kadencję 2020 -2023. Ogłoszenie z 4 czerwca 2019 r. dotyczące naboru kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Świebodzinie na kadencję 2020-2023 wraz z załącznikami zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Babimoście 5 czerwca 2019 r. W terminie od 4 czerwca do 1 lipca 2019 r. ogłoszenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego. W toku kontroli ustalono, że publikacji dokonano w ustawowym terminie.

Uchwałą Nr VII/68/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. Rada Miejska w Babimoście powołała zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników.

Zgodnie z art. 162 § 1 ww. ustawy, kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych, oraz co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru, w terminie do 30 czerwca ostatniego roku kadencji. Na ogłoszenie, na wymaganym wzorze karty, nie wpłynęło żadne zgłoszenie kandydata na ławnika. W dniu 24 września 2019 r. zebrał się zespół opiniujący kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Świebodzinie potwierdzając ten fakt Protokołem.

Do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz do Sądu Rejonowego w Świebodzinie w dniu 5 listopada 2019 r. wysłano informację o braku zgłoszeń na ławników.

Rada Miejska nie powołała Komisji do spraw zniszczenia dokumentacji kandydatów na ławników, ponieważ nie było zgłoszeń kandydatów. Nie podjęta również uchwały

o pozostawieniu bez dalszego biegu kandydatur, które nie spełniły wymagań, ponieważ takich nie było.

Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze nie wystąpił o dokonanie wyborów uzupełniających na ławników.

2. Rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji

Kontrola ze względu na jej bezprzedmiotowość nie obejmowała zagadnień dotyczących postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków - art. 227, 231 § 1, 237 § 1, 237 § 2, 237 § 4 w zw. z art. 36, 239 § 1, 241, 243, 244 § 1, 247, 244 § 2 i 245 w zw. z art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 oraz Dz. U. z 2021 r. poz. 735) - dalej k.p.a.

W związku z powyższym odstępuje się od oceny w tym zakresie.

Wykonywanie zadań w pozostałym zakresie przez Radę Miejską **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Centralną ewidencję skarg, wniosków i petycji prowadzi inspektor ds. obsługi Rady Miejskiej, do którego należy również czuwanie nad przestrzeganiem terminów załatwiania skarg, wniosków i petycji oraz powiadomienie o zmianie terminu załatwiania skarg, wniosków i petycji.

Nadzór nad przyjmowaniem skarg i wniosków sprawuje Przewodniczący Rady. Natomiast przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg, wniosków i petycji w okresie objętym kontrolą powierzono inspektorowi ds. obsługi Rady Miejskiej.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Babimoście pełni dyżur w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca w godzinach od 16.00 do 17.00. Przedmiotowe ustalenia nie odpowiadają treści art. 253 § 2 i 3 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków, co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy.

W toku kontroli Przewodniczący Rady poinformował, iż dyżury przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków będą pełnione w każdy poniedziałek w godzinach 16.00 do 17.00.

Informacja o dyżurze wywieszona jest na tablicy, znajdującej się przy wejściu do Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co spełnia wymogi określone w art. 253 § 4 k.p.a. W toku kontroli ustalono, iż w okresie objętym kontrolą do Rady wpłynęło 5 petycji. Kontroli poddano wszystkie sprawy, w wyniku czego stwierdzono przekroczenie terminu udzielenia odpowiedzi na petycję, która wpłynęła 10 lutego 2021 r. Odpowiedź została udzielona 21 maja 2021 r., czym naruszono art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) – dalej ustawa o petycjach.

W związku ze stwierdzonym uchybieniem Przewodniczący Rady złożył wyjaśnienia dotyczące przyczyn zaistniałej sytuacji, a mianowicie: „Petycja o opinię w sprawie przeprowadzenia Referendum Ludowego wpłynęła do Urzędu Miejskiego w dniu 10 lutego 2021 r. natomiast sesja zdalna odbyła się w dniu 18 lutego 2021 r. i nie było możliwe przygotowanie stosownej uchwały przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji a następnie uchwały Rady Miejskiej na tą sesję. Kolejna sesja z powodu pracy zdalnej oraz gwałtownego wzrostu zachorowań na COVID-19 zarówno wśród radnych jak

i kierownictwa Urzędu oraz pracowników Urzędu Miejskiego, zaplanowana na początek maja mogła odbyć się dopiero w dniu 20 maja 2021 r.

W powyższej sprawie organ stanowiący skorzystał z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2014 r. o petycjach, który mówi, że „W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie, o którym mowa w ust. 1, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 3 miesięcy, licząc od upływu terminu, o którym mowa w ust. 1.”.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż art. 10 ust. 3 ustawy o petycjach przewiduje możliwość przedłużenia terminu do rozpatrzenia petycji, nie dłużej jednak niż do sześciu miesięcy od dnia jej złożenia do organu właściwego w kształcie umożliwiającym jej rozpatrzenie.

Postąpienie się tą konstrukcją uzależnione zostało od zaistnienia bezpośredniego związku między niedochowaniem terminu rozpatrzenia petycji a wystąpieniem okoliczności niezależnych od podmiotu właściwego. Należy przez nie rozumieć takie sytuacje, gdy – mimo dotożenia przez organ należytej staranności – nie było możliwe skierowanie do podmiotu wnoszącego petycję zawiadomienia o sposobie jej załatwienia w terminie. Mowa tu, więc w szczególności o działaniach sił przyrody.

W pojęciu okoliczności uniemożliwiających rozpatrzenie petycji w terminie nie mieszczą się natomiast wszelkie względy techniczno-organizacyjne lub finansowe leżące po stronie tego podmiotu. Rozpatrywanie petycji stanowi, bowiem z mocy prawa zadanie publiczne, a podmiot właściwy w tym zakresie obowiązany jest tak zorganizować swoje prace, żeby przyjmowanie i rozpatrywanie petycji było możliwe każdorazowo w terminie. Ww. przepis nie przewiduje po stronie podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji obowiązku zawiadamiania wnoszącego o przedłużeniu terminu. Biorąc jednak pod uwagę zawarte w art. 15 ustawy o petycjach odesłanie do odpowiedniego stosowania k.p.a. w zakresie nieuregulowanym w ustawy o petycjach należy przyjąć, że w razie postąpienia się rozwiązaniem przewidzianym w art. 10 ust. 3 ustawy o petycjach niezbędne będzie zastosowanie art. 245 k.p.a., zgodnie, z którym w razie niemożności załatwienia wniosku w terminie właściwy organ obowiązany jest w tym terminie zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia takiego wystąpienia oraz o przewidywanym terminie jego załatwienia.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono, iż petycje, które w płynęły 10 lutego 2021 r. i 23 lutego 2021 r. są takiej samej treści i pochodzą od tego samego nadawcy, a więc powinny być prowadzone w ramach tej samej sprawy. Stwierdzono również brak zachowanej chronologii nadawania znaku sprawy. W przestanych do kontroli dokumentach brak jest sprawy o znaku: RM.152.3.2021.

Zbiorczą informację o petycjach umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznych pod adresem: <https://bip.wrota.lubuskie.pl/ugbabimost/219/Petycje/> w trakcie trwania czynności kontrolnych, czym naruszono art. 14 ustawy o petycjach, w myśl którego podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 - Sejm, Senat lub organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, umieszcza na swojej stronie internetowej lub stronie internetowej urzędu go obsługującego zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim. Informacja ta zawiera w szczególności dane dotyczące liczby, przedmiotu oraz sposobu załatwienia petycji.

Z wyjaśnień złożonych przez Przewodniczącą Rady przyczyną opóźnienia w zamieszczeniu informacji było nałożenie dodatkowych zadań dla pracownika odpowiedzialnego za ich umieszczenie. Jednocześnie poinformowano, że zbiorcze informacje o petycjach będą umieszczane w terminach wynikających z przepisów.

Przedstawiając powyższe ustalenia **zalecam**:

1. dostosować dni i godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków zgodnie z treścią art. 253 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy;
2. przestrzegać terminu określonego w art. 10 ust. 1 ustawy z petycjach;
3. zamieścić w Regulaminie Organizacyjnym i kartach opisu stanowisk pracy osób odpowiedzialnych zapisów dotyczących realizacji zadań związanych z wyborami ławników do sądów powszechnych.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.³

Podstawa prawna:

¹ art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224),

² art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej,

³ art. 48 i 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak